

paa Forbruget af f. Ex. Brød, navnlig Rugbrød, Kartofler og andre saadanne Fornødenheds-gjenstande.

Forsaavidt der af den samme ærede Landthingsmand er reist Tvivl om, hvorvidt det for Fremtiden skulde være Enhver tilladt at kunne anlægge Brændeviinsbrænderier, eller om det skulde være fornødent, at dertil maatte have særlig Hjemmel, navnlig at man i Kjøbstæderne fremdeles skulde vedblive at løse Borgerskab derpaa, da kan jeg ikke dele den ærede Landthingsmands Anskuelse om, at Lovens Tausshed i saa Henseende skulde kunne fremkalde Tvivl om, hvorledes det for Fremtiden skulde være. Det har ikke hidtil ved Consumtionsanordningerne været bestemt, hvorledes Reglerne skulde være for Brændeviinsbrænderianlæg som Næringsbrug; der gives derom i Consumtionsanordningerne aldeles ingen udtømmende Regler om dette Forhold. Det er heel andre Autoriteter, der have havt med Indrømmelsen af Ret til at brænde Brændeviin i Kjøbstæderne at gøre end de, som have havt med Beskatningen at gøre. Som bekiendt kunde Enhver, under visse Betingelser, af Amtmanden faae Tilladelse til at drive et allerede anlagt Brænderie hvorimod der til Ophævelse af nye Brænderier i Kjøbstæderne udfordredes Bevilling af det forrige Cancelli. Paa Landet har det været Gjenstand for særlig Bevilling, og kun nogle faa Steder, som Bornholm, Læsøe, som have havt særligt Privilegium i saa Henseende, behøvedes en saadan ikke. I Lovgivningens Tausshed om nærværende Punkt turde altsaa netop ligge et tilstrækkeligt Beviis for, at det i saa Henseende forbliver ved det hidtil Bestaaende. Det er saaledes opfattet af Regjeringen, og allerede forsaavidt traadt i Kraft, som hele Bevillingsvæsenet paa Landet for Landbrænderiers Vedkommende nu som Følge af den foreløbige Lov af 25de August f. A. er gaaet over fra Finansministeriet til Indenrigsministeriet, idet der ophører for Finansministeriet i Fremtiden at være særlig Grund til at udfærdige Bevillinger til Landbrænderier, og det af den Grund, at det Fornødne om den væsentlige Control, som Landbrænderierne nødvendigvis maae være underkastede, staaer

nu i Loven og behøver ikke for Fremtiden at optages i Bevillingerne. Forøvrigt antager jeg, at den Forandring som har fundet Sted og navnlig den Omstændighed, at det for Fremtiden vil være umuligt at forhindre, at Landbrænderier indføre Brændeviin afgiftsfrit til Kjøbstæderne, som hidtil ikke har været Tilfældet, vil føre til større Frihed i Næringsbrug end hidtil; men forsaavidt denne Frihed ikke vil finde sit Udtryk i Udstedelsen af flere Bevillinger end hidtil, troer jeg ikke den vil kunne finde Sted uden ved Forelæggelse af en ny Lov, som da maatte forelægges af Indenrigsministeriet, hvilket Ministerium, saavidt mig bekiendt, allerede har taget Sagen under Overveelse.

Den samme ærede Landthingsmand har yttret Frygt for, at, naar disse Brænderier bleve spredte over hele Landet — det skulde altsaa være som en Følge af denne Friheds Virkninger — saa skulde der udfordres et saa stort Ophyns personale, at det blev betænkeligt med Hensyn til Statens Indtægter deraf; men det forholder sig ikke ganske saaledes. Den hele Control med Brænderierne er allerede ved det foreliggende Lovudkast ganske simpel, og vil, om man ogsaa senere kan see et fuldstændigt Driftsavgiftssystem indført — som vistnok kunde være ønskeligt, naar Regjeringen kan tage Forholdene i Slesvig med i Betragtning — dog stille sig saa simpel, at det slet ikke er nødvendigt i nogen betydelig Grad at forøge Ophynet, fordi der anlægges flere Brænderier paa Landet. Man har allerede en meget rig Erfaring for sig i saa Henseende i Jylland, og der ere Forholdene dog meget vanskeligere end paa Derne, som Følge af den større Afstand. Der er foreløbig ved Lovforslaget om Solbæsenets Lønning, der er vedtaget af det ærede Thing, taget Hensyn ogsaa til denne Eventualitet saavel for Jyllands som for Dernes Vedkommende, at Brændeviinsproductionen i Fremtiden kunde nyde en større Frihed end hidtil; og ved det Ophyns personale, der er begjæret, vil Regjeringen, naar Forholdene ikke i en overordentlig Grad skulde forandre sig, see sig vel istand til at kontrollere alt Fornødent.

At Solbæsenets Inquisition i Brænderierne for at udøve den det lovmæssig paahvilende